

נושא מספר 19: השליטה בכלי הרכב

מערכות הרכב

מערכת האצה – ככל שלחיצה על דוושת הדלק חזקה יותר כך ייכנס יותר אוויר לתא הבעירה של המנועה והרכב יאיץ.

מערכת בלימה – לחיצה על דוושת הבלם תגרום לרפידות 4 הגלגלים להיצמד לדיסק הגלגל, להביא לחיכוך גבוה ולעצירה (בלם חנייה מונע תזזות הרכב בעת חנייה, מהדק את רפידות הבלימה על ציר אחד בלבד – קדמי או אחורי).

מערכת הילוכים (אוטומטי או ידני) - שילוב להילוכים גבוהים מסייע להאצה, ושילוב הילוכים נמוכים יכול לשמש כבלם מאט בעזרת המנוע.

מערכת היגוי - תנועת סיבוב ההגה מועברת באמצעות מערכת צירים ומוטות גישור, מההגה שבידי הנהג אל הגלגלים הקדמיים.

חובת הורדת הילוך

במקרים הבאים יש צורך להוריד את הילוך הרכב:

- לקראת פניות.
- בעיקולי דרך.
- בשיפועי דרך.
- לפני עצירות מתוכננות.
- לקראת צמתים שיש צורך להאט טרם הכניסה אליהם.
- לפני מעברי חצייה או במקומות שבהם נדרשת האטה.
- לקראת תנועה הנוסעת באיטיות.
- לקראת חציית מסילת ברזל.

חובת הורדת הילוך

- התקלות המונעות המשך נסיעה:
- רעש באחת ממערכות הרכב.
- חום המנוע גבוה מדי.
- נורית לחץ שמן נדלקת.
- נורית אזהרה כללית נדלקת (נורית עם משולש אזהרה אדום וסימן קריאה בתוכו).
- תקלה במערכת הבלמים.

- סטיית ההגה באופן לא רצוני.
- נקר או חסר בלחץ אוויר באחד הצמיגים.

ירידה ועלייה משול הדרך

- שול הדרך הוא חלק הדרך המשתרע משפת הכביש, כאשר אין מדרכה לצידו, ועד למרחק 4 מטרים משפת הכביש.
- היורד לשול הדרך צריך לבדוק את מצב התנועה, לסמן שהוא עומד לסטות מהנתיב, להאט את מהירות הרכב ולנסוע בזווית שתאפשר ירידה הדרגתית של הגלגלים.
- החזרה לכביש מסוכנת מאוד, ויש להתחשב בתנאי הדרך בחזרה אליה - לבחור מקום מתאים לעלות על הדרך שבו הכביש והשול באותו גובה והשול רחב דיו, ולהשתלב כאשר הדרך פנויה.

הגדרות

חניה: העמדת רכב לזמן קצוב שלא לשם הורדה או העלאת נוסעים.

עצירה: עצירת הרכב לשם פריקה או טעינה של מטען או לשם הורדה או העלאת נוסעים.

- לפני חנייה הנהג חייב לוודא כי החנייה מותרת. עליו להפסיק את המנוע תוך כדי הוצאת המפתח והפעלת בלם החנייה. על הנהג להעמיד את הרכב במקביל לשפת הכביש במרחק שלא עולה על 40 ס"מ משפתו (אלא אם כן ישנו סימון אחר).

חנייה במורד

סדר פעולות נכון (כדי להבטיח שהרכב לא יזוז חלילה):

1. הפעלת בלם היד.
2. שילוב להילוך אחורי או P באוטומט.
3. כיוון הגלגלים לשפת הכביש הימני.

חנייה בעלייה

סדר פעולות נכון:

1. הפעלת בלם היד.
2. שילוב להילוך ראשון או P באוטומט.
3. כיוון הגלגלים לכיוון הכביש במידה ויש מדרכה או לכיוון שפת הכביש במידה ואין מדרכה.

יש לזכור כי במעלה הדרך כאשר הדרך צרה הרכב היורד ייתן זכות קדימה לרכב העולה.

חנייה

בדרך עירונית: במידה ואין תמרור האוסר לחנות יש לחנות רחוק עד כמה שאפשר משפת הכביש.

בדרך שאינה עירונית: אסור לחנות (פרט להורדה ועלייה של נוסעים).

בדרך מהירה: אסור לחנות או לעצור כלל (פרט לרכב ביטחון או עבודה).

בכביש חד סטרי מותר לחנות גם בצד שמאל, בתנאי שאין הפרעה לעוברי הדרך.
כאשר מדובר בדרך דו סטרית מותר לחנות רק בצד הימני.

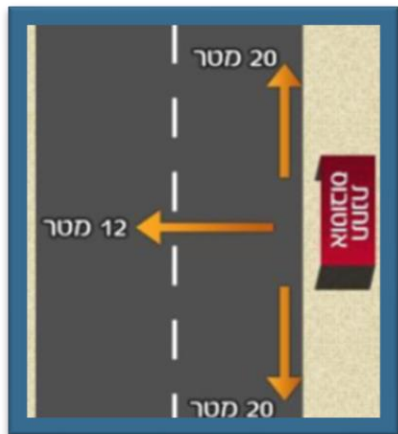
תקלה בזמן נסיעה

- ✓ כאשר ישנה תקלה ברכב ניתן להעמידו בצד הדרך במידה ואינו מפריע לרכבים אחרים.
- ✓ אפוד זוהר חייב להימצא בכל רכב תאו של הנהג.
- ✓ חל איסור להשאיר רכב תקוע בצד יותר מ-24 שעות.
- ✓ חובה להציב משולש אזהרה בכביש כאשר אין אפשרות להימנע מעצירת הרכב. משולש זה חייב להימצא בכל רכב פרט לאופנוע.
- ✓ האדם הראשון היוצא מהרכב בזמן תקלה חייב להציב משולש אזהרה ולהיות לבוש באפוד זוהר.
- ✓ את משולש האזהרה יש למקם כך שייראה למרחק של 100 מטרים לנהגים הבאים מאחור.

איסור העמדת רכב

במקרים הבאים לך איסור על העמדת רכב בצד הדרך:

➤ בצומת או תחום צומת אלא אם כן סומן אחרת.

➤ על המדרכה, אלא אם כן סומן אחרת.

➤ כאשר הרכב מסתיר תמרור.

➤ כאשר הרכב מפריע לתנועה.

➤ כאשר ישנה תחנת אוטובוס חל איסור לחנות 20 מטרים
מלפניה ו-20 מטרים מאחוריה וכמו כן 12 מטרים ממולה.

איסור העמדת רכב

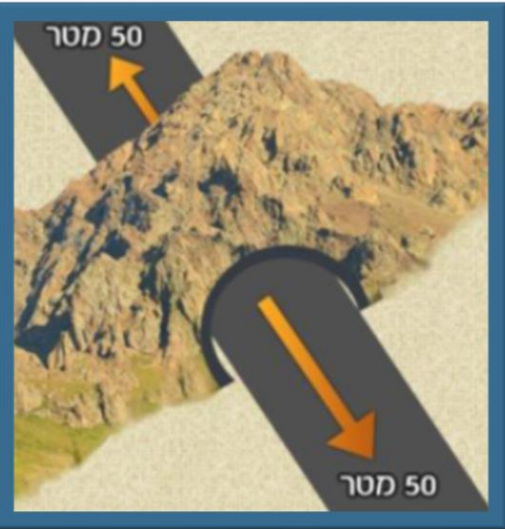
- במקרים הבאים לך איסור על העמדת רכב בצד הדרך:
- כאשר ישנה מסילת ברזל חל איסור לחנות 20 מטרים מלפניה ו-20 מטרים מאחוריה.
 - 12 מטרים לפני קו עצירה.
 - 12 מטרים לפני מעבר החצייה (אחרי מעבר החצייה מותר לחנות).
 - כאשר קיים ברז כיבוי אש חל איסור לחנות 2 מטרים מלפניו ו-2 מטרי מאחוריו.

איסור העמדת רכב

- במקרים הבאים לך איסור על העמדת רכב בצד הדרך:
- בחניית נכים (פרט לנכה בעל תו).
 - אסור לחנות לצד רכב חונה או עומד (חנייה כפולה).
 - אסור לחנות רכב בתוך מנהרה (50 מטרים מלפניה ומאחוריה), מעל גשר או בשטח הפרדה.

תקור (פנצ'ר)

כאשר ישנו תקור באחד מהצמיגים חל איסור להמשיך בנסיעה, על הנהג לאחוז היטב בהגה ולבלום בצורה מתונה עד לעצירה מלאה.

סדר הפעולות הנדרש להחלפת גלגל:

1. להפעיל את בלם היד ולוודא שהרכב לא יזוז.
2. לשחרר מעט את הברגים של הגלגל.
3. הצבת המגבה (ג'ק) במקום אותו בטוח סמוך לגלגל אותו יש להחליף.
4. להרים את הרכב בעזרת המגבה ורק לאחר מכן לשחרר לחלוטין את הברגים.
5. החלפת הגלגל וסגירה מתונה של הברגים (לא עד הסוף), הורדה של המגבה.
6. לאחר שהרכב הורד לחזק את סגירת הברגים (ולחזקם שוב לאחר 50 ק"מ של נסיעה).

החלקת רכב

רכב עלול להחליק מ-2 סיבות עיקריות:

1. חוסר מגע בין הצמיג לכביש שנגרם בגלל מים, חצץ, בוץ וכד'.
2. שימוש רב בבלמים המפחית את כושר הבלימה.

נסיעה לאחור

- נסיעה לאחור נחשבת למסוכנת ביותר כיוון ששדה הראייה הופך מצומצם.
- עקב יצירת שטחים מתים יש חשש כי יימצאו עוברי דרך העלולים להיפגע כאשר הרכב נוסע לאחור.
- ככלל- נסיעה לאחור אסורה, ומותרת רק כאשר אין אפשרות אחרת. יש לבצע נסיעה זו בזהירות רבה (גם במידה וישנו אדם אחר העוזר לנהג).
- בזמן נסיעה לאחור הנהג אינו חייב לחגור חגורת בטיחות.

מבדק עצמי

❖ לפניכם קוד QR. סרקו את הקוד
באמצעות המכשיר הסלולארי* וענו על
השאלות.

❖ כדי לערוך מבחן כיתתי ניתן ללחוץ על
סמל ה-QR במצגת, הבחינה תפתח על
גבי דפדפן המחשב.

* ניתן להוריד אפליקציה לסריקה באמצעות
חיפוש בחנות האפליקציות של מכשירכם.

